

УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ КОРОЗІОНІСТІВ

ДОНБАСЬКА СЕКЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ АСОЦІАЦІЇ КОРОЗІОНІСТІВ

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ-ВИСТАВКА «ЗАХИСТ ВІД КОРОЗІЇ І МОНІТОРИНГ ЗАЛИШКОВОГО РЕСУРСУ ПРОМИСЛОВИХ БУДІВЕЛЬ, СПОРУД ТА ІНЖЕНЕРНИХ МЕРЕЖ»

9-12 червня 2003 р., м. Донецьк

Відбулася Міжнародна науково-практична конференція-виставка «Захист від корозії і моніторинг залишкового ресурсу промислових будівель, споруд та інженерних мереж», організаторами якої виступили Держбуд України, Донецька облдержадміністрація, Українська асоціація корозіоністів, Українська асоціація з металевих конструкцій. Проведенню конференції сприяла плідна організаційна робота, пов'язана з реалізацією Доручення Президента України від 17 квітня 2002 р. № 1 — 1/509 і Доручення Кабінету Міністрів від 9 вересня 2002 р. № 4378/2 щодо формування Концепції Державної програми забезпечення технологічної безпеки в основних галузях економіки. Комплексний характер проблеми та необхідність здійснення системних заходів щодо запобігання корозійного руйнування будівельних конструкцій об'єктів різного призначення об'єднали зусилля науково-технічних робітників і фахівців ведучих наукових центрів України, серед яких фахівці Національної академії наук України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства палива та енергетики України, Державного комітету України з нагляду за охороною праці, Держбуду Росії, Академії будівництва України, Російського НТС будівельників, Корпорації «Укрбуд», Донецького та Західного наукових центрів НАН України, Інституту електрозварювання ім. С. О. Патона НАН України, Фізико-механічного інституту ім. Г. В. Карпенка НАНУ, ВАТ УкрНДІПСК ім. В. М. Шимановського, Донбаської державної академії будівництва і архітектури, Донецького ПромбудНДІПроекту, Благодійного фонду «Наука і освіта — для прогресу будівництва».

Проблема підвищення довговічності конструкцій розглядалася в 70-90-х роках на VI Всесоюзній науково-технічній конференції «Захист металевих та залізобетонних будівельних конструкцій від корозії» (4-6 вересня 1978 р.) та VIII Всесоюзній науково-практичній конференції «Корозія та захист будівельних конструкцій виробничих будівель та споруд» (15-17 травня 1990 р.), які проводилися в м. Донецьку на базі Донецького ПромбудНДІПроекту та Донбаської державної академії будівництва і архітектури. Це визначило широкий інтерес до теоретичних та практичних питань конференції «Донбас-Ресурс-2003», розглянутих на

трьох пленарних та чотирьох секційних засіданнях з таких напрямків:

- *теоретичні та експериментальні дослідження в галузі корозії та захисту залізобетонних і металевих конструкцій;*

- *розвиток і удосконалення нормативної бази для забезпечення безаварійної експлуатації будівель, споруд та інженерних мереж;*

- *оцінка технічного стану, визначення післяремонтної міцності та підвищення несучої спроможності металевих і залізобетонних конструкцій;*

- *продовження залишкового ресурсу на підставі діагностики і моніторингу експлуатаційного стану напружених конструкцій.*

Церемонія урочистого відкриття конференції відбулася вранці 10 червня 2003 р. Конференцію відкрив Президент Української асоціації з металевих конструкцій **Євген Горохов**. Директор Донецького ПромбудНДІПроекту **Олександр Сердюк** відмітив високий кваліфікаційний рівень учасників конференції, серед яких фахівці з 26 міст України, Польщі, Росії, Чехії, що представляють 22 науково-дослідницьких і проектних інститути, 17 вищих навчальних закладів, 19 спеціалізованих організацій і 25 промислових підприємств. З вітальним словом до учасників конференції-виставки звернувся міський голова **Олександр Лук'янченко**, який підкреслив важливу роль наукових та проектних організацій при забезпеченні поновлення основних фондів Донбасу на основі сучасних матеріалів і технологій.

Підтримку зусиллям вчених і фахівців висловив начальник Головного управління промисловості, енергетики, транспорту та зв'язку **Володимир Жуков**, який зачитав звернення Голови Донецької облдержадміністрації **Анатолія Близнюка**. Стратегічне розташування Донбасу в економічному потенціалі основних галузей промисловості України визначає значимість проблеми забезпечення збереження основних фондів будівель, споруд та інженерних мереж, необхідність ефективного і сучасного реагування на ліквідацію причин, що викликають передчасний знос конструкцій. Тому основною задачею роботи конфе-

ренції необхідно вважати розробку системи засобів, направлених на забезпечення технологічної безпеки, запобігання причин виникнення аварій і надзвичайних ситуацій техногенного характеру в регіоні.

Значний інтерес учасників конференції викликала доповідь **Леоніда Лобанова** «Про концепцію створення системи технологічної безпеки для основних галузей економіки України» (Ін-т електрозварювання ім. С. О. Патона НАНУ, м. Київ). Детальна характеристика стану досліджень в галузі корозії та протикорозійного захисту прозвучала в доповіді, з якою виступив Президент Української асоціації корозіоністів **Василь Похмурський** (Фіз.-мех. ін-т ім. Г. В. Карпенка, м. Львів).

Конструктивному обговоренню проблем на конференції сприяли пленарні доповіді провідних фахівців:

Степанової В. Ф. Теоретические основы и практический подход к вопросам обеспечения долговечности железобетонных конструкций от коррозии (ГУП НИИЖБ, г. Москва);

Гордеева В. Н. Научные и организационные аспекты проблемы безопасности эксплуатации зданий, сооружений и конструкций (УкрНИИПСК, г. Киев);

Кривошеєва П. І. Проблеми підтримки ресурсу будівельних об'єктів та забезпечення їх експлуатаційної надійності (ДНДіБК, м. Київ);

Алипова А. Н. Коррозионное состояние объектов жилищно-коммунального хозяйства и опыт использования современных противокоррозионных материалов в Донецкой области (Доноблгосадминистрация, г. Донецк);

Яковлева В. В. Коррозия портландцементного бетона в растворах различных сульфатных солей (УГНТУ, г. Уфа);

Чернышева Ю. П. Шлакопортландцемент и проблемы долговечности железобетонных конструкций (ПСНИИП, г. Донецк);

Шейніча Л. О. Органосилікатні композиції для протикорозійного захисту та ремонтновідновлювальних робіт (ДНДіБК, м. Київ);

Шимановського А. В., Харченко Р. Б. Техническое состояние лицевой гермооблицовки защитных оболочек реакторов ВВЭР-1000 (УкрНИИПСК, г. Киев);

Осадчука В. А., Кушніра Р. М., Марчука М. В. Оцінка залишкової міцності трубопроводів після появи поверхневих дефектів (ІППММ, НУ «ЛП», м. Львів);

Королева В. П. Нормативная оценка агрессивных воздействий в расчетах стальных конструкций на коррозионную стойкость и долговечность (ДонГАСА, г. Макеевка);

Лантух-Лященко А. И. Модель деградации элементов транспортных сооружений (НТУ, м. Киев).

Матеріали і технології, що представлені на виставці фірмами, серед яких ВАТ «Ділове співробітництво», «Львівантикор», ТОВ «ЕЛІЗ», ВАТ Торговельний будинок «Радуга», ТОВ «Агросинтез», НВО «Інкор» та ін., підтверджують можливість тривалого захисту

залізобетонних і металевих конструкцій на основі сучасних технологій і обладнання для підготовки поверхні та нанесення захисних покриттів.

В межах програми роботи конференції відбулося спільне засідання науково-координаційної та експертної Ради з питань ресурсу та безпеки експлуатації конструкцій, будівель та машин, Міжвідомчої Ради з проблем корозії та протикорозійного захисту металів при Президії Національної академії наук України, Донецького та Західного наукових центрів НАН України. Тематику для обговорення учасників круглого стола були питання:

- *про регіональну концепцію забезпечення технологічної безпеки;*

- *взаємодія наукових організацій і фахівців Донецького та Західного наукових центрів при розробці заходів технологічної безпеки;*

- *про допоміжні заходи при експлуатації в корозійних середовищах на об'єктах підвищеної небезпеки;*

- *розробка вимог щодо декларації безпеки об'єктів підвищеної небезпеки в сильноагресивних середовищах;*

- *створення системи корозійного моніторингу та технічної діагностики на промислових об'єктах підвищеної небезпеки;*

- *про удосконалення системи нормативно-технічних вимог підвищення довговічності конструкцій будівель та споруд.*

РІШЕННЯ

За результатами роботи Міжнародної науково-практичної конференції-виставки «Захист від корозії і моніторинг залишкового ресурсу промислових будівель, споруд та інженерних мереж» прийнято відповідне рішення, в якому висвітлені наступні пропозиції.

1. Звернути увагу міністерств, центральних органів виконавчої влади на необхідність розробки галузевих та регіональних програм, здійснення заходів по забезпеченню надійності і безпечної експлуатації споруд, конструкцій, обладнання та інженерних мереж з метою забезпечення технологічної та експлуатаційної безпеки промислових виробництв та цивільних об'єктів. Враховуючи необхідність виконання вимог Директиви Ради Європейських співтовариств 89/106/ЕЕС, просити передбачати в межах реальних можливостей кошти, необхідні для розроблення і виконання науковотехнічної, галузевих та регіональних складових Державної програми забезпечення технологічної безпеки в основних галузях економіки.

2. Вважати першочерговими заходами для розв'язання проблем стандартизації з питань захисту від корозії, визначення складу та структури нормативних вимог щодо забезпечення безпеки або встановлених показників якості будівельних матеріалів, виробів і конструкцій відповідно до положень **ДСТУ ISO серії 9000**.

3. Враховуючи стан та завдання розробки сучасної нормативно-методичної бази з захисту від корозії

будівельних матеріалів, виробів і конструкцій, вважати за доцільне створення технічного комітету (ТК) стандартизації «Протикорозійний захист у будівництві» відповідно до вимог «Типового положення про технічний комітет стандартизації». Просити Держбуд України зобов'язати управління науково-технічної політики в будівництві протягом 2003 р. разом з базовими організаціями по нормуванню та стандартизації з питань захисту від корозії підготувати в установленому порядку пропозиції щодо галузевої програми протикорозійного захисту будівельних матеріалів, виробів і конструкцій у корозійних середовищах за наступними напрямками:

зниження ступеню агресивності впливів природних та виробничих середовищ за рахунок засобів екологічного захисту;

визначення вимог безпеки до матеріалів та конструкцій при виборі варіантів первинного та вторинного захисту від корозії для заданої програми обслуговування об'єктів з різним ступенем відповідальності, підвищення рівня первинного захисту бетонних і залізобетонних конструкцій;

впровадження ефективних засобів та методів протикорозійного захисту з гарантованими показниками довговічності;

інформаційне забезпечення з раціонального вибору матеріалів, конструювання, виготовлення, експлуатації і ремонтного відновлення.

4. Рекомендувати інститутам НДІБК, ВАТ «УкрНДІпроектстальконструкція ім. В. М. Шимановського», КиївЗНДІЕП, Донецькому ПромбудНДІпроектору, Харківському ПромбудНДІпроектору та науковим підрозділам закладів вищої освіти забезпечити розробку:

нормативно-технічних вимог до контролю корозійного стану будівельних матеріалів, виробів і конструкцій об'єктів підвищеної небезпеки;

методик визначення ризиків з урахуванням ефективності засобів протикорозійного захисту;

кваліфікаційних та атестаційних характеристик експертів з питань діагностики залишкового ресурсу у корозійних середовищах.

5. Підтримати пропозиції Донецького ПромбудНДІпроектору щодо переробки разом з НДІЗБ Держбуду РФ СНиП 2.03.11-85 — «Защита строительных конструкций от коррозии» — в частині розширення вимог

первинного захисту та критеріїв використання для вторинного нових матеріалів.

Просити Держбуд України узгодити цю роботу з Держбудом Російської Федерації.

6. Підтримати пропозицію ВАТ УкрНДІпроектстальконструкція ім. В. М. Шимановського щодо розроблення нормативних документів за власні кошти в рамках виконання ним функцій базової організації:

протягом 2003 року завершити роботи над «Посібником з діагностики та моніторингу корозійного стану будівельних металоконструкцій, будівель та споруд в агресивних середовищах (до СНиП 2.03.11-85)» і в установленому порядку винести їх на затвердження до Держбуду України;

7. Вважати за необхідне розробку принципів технічної політики в галузі забезпечення надійності та довговічності металофонду і визначення структури нормативних документів щодо протикорозійного захисту та продовження залишкового ресурсу конструкцій та технологічного обладнання, будівель та споруд в агресивних середовищах. При розробці та науковому супроводженні Державної програми забезпечення технологічної безпеки основних галузей економіки України потребує впровадження нормативно-правової бази страхового захисту промислових об'єктів для залучення позабюджетних коштів при діагностиці і моніторингу технічного стану обладнання, споруд, машин і механізмів.

8. Звернутися до Міжвідомчої науково-технічної ради з проблем корозії і протикорозійного захисту металів (академік НАН України І. К. Походня, член-кореспондент НАН України В. І. Похмурський) підготувати пропозиції для Кабінету Міністрів України щодо організації контролю за заходами з протикорозійного захисту і врахуванню корозійних втрат в промисловості, транспорті, сільському господарстві і на підприємствах житлово-комунального комплексу при реалізації Постанов «Про забезпечення надійності й безпечної експлуатації будівель, споруд та інженерних мереж» (від 05.05.97 р. № 409), № 1313 «Про затвердження Програми запобігання та реагування на надзвичайні ситуації» (від 22.08.2000 р.).

Інформаційне повідомлення підготував В. П. Корольов, Донбас. державна академія будівництва і архітектури